

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Bangkok Residents' Behavior on Street Food Consumption

วัลลภา โพธาสินธ์¹, เสาวนีย์ ลาदन้อย¹, สราวุธ เนียนวิฑูรย์¹, อบเชย วงศ์ทอง²

Wanlapa Potasin¹, Saowanee Ladnoi¹, Sarawoot Nienvitton¹, Obcheuy Wongtong²

Received: 12 April 2019

Revised: 22 June 2019

Accepted: 31 July 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของ คนกรุงเทพมหานคร และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การวิจัย จำนวน 420คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วยสถิติไค-สแควร์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ริมบาทวิถี ในด้านมื้ออาหาร ส่วนอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีในด้านรูปแบบการบริโภค ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารในชีวิตประจำวันมีผลต่อ พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทใน ด้านชนิดอาหาร มื้ออาหาร และรูปแบบ การบริโภค ส่วนเรื่องความ สะดวกในการเลือกซื้ออาหารมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีใน ด้านชนิดอาหาร ปัจจัยด้าน อาหารริมบาทวิถีในเรื่องสุขอนามัยของอาหาร อนามัยส่วนบุคคลผู้จำหน่ายอาหาร การเป็นภาชนะรักษา สิ่งแวดล้อมของภาชนะบรรจุอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหาร และสีสัมผัสของอาหารที่ดูเป็นธรรมชาติมีผล ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีในด้านชนิดอาหาร ส่วนเรื่องราคาอาหาร แหล่งจำหน่ายอาหาร ความหลากหลายของอาหาร ความสะอาดบริเวณที่จำหน่ายอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหารมีผลต่อ พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีในด้านมื้ออาหาร ขณะที่ความสะดวกของแหล่งจำหน่ายอาหารมีผล ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีในด้านรูปแบบการบริโภค

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริโภคอาหาร, อาหารริมบาทวิถี, คนกรุงเทพมหานคร

Abstract

Street food consumption behavior and the factors that influence that behavior were analyzed in this project. In the initial data gathering process, a group was organized and circulated amongst 420 people in Bangkok. Data analysis was presented as percentage, mean, standard deviation.

¹ อาจารย์, สาขาศิลปะและเทคโนโลยีการประกอบอาหาร วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิต

² รองศาสตราจารย์, สาขาศิลปะและเทคโนโลยีการประกอบอาหาร วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิต

¹ Lecturer, Program in Culinary Arts and Technology, College of Tourism and Hospitality, Rangsit University

² Associate Professor, Program in Culinary Arts and Technology, College of Tourism and Hospitality, Rangsit University

Chi-square test was used to test variable association. The results illustrated that the factors that affect consumption behavior are age, education level, and monthly income in terms of meals. Meanwhile, age and monthly income affect food consumption behavior in terms of consumption pattern. The influential daily consumption pattern factors were corrected throughout the types of street foods, meals, and consumption patterns. Simultaneously, convenience of purchasing influenced food consumption in terms of the type of street foods. The street food factors; food hygiene, personal hygiene, eco-friendly packaging, freshness and natural color of food, associated with food consumption behavior in terms of the types of street foods. The street food price, selling food area, cleanliness of the selling area, different foods, and freshness of food had effect on a meal. In the meantime, selling food area affected consumption pattern of consumers.

Keywords: Food consumption behavior, Street food, Bangkok resident

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยเป็นที่รวมของประชากรตามทะเบียนราษฎรถึง 5,682,415 คน (กองยุทธศาสตร์การจัดการ กทม., 2560) ขณะที่จำนวนประชากรแฝงที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมากกว่า 2 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) หากนับรวมประชากรของกรุงเทพมหานครแล้วมากถึงกว่า 7 ล้านคน สภาพสังคมของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน นับวันยังมีความเจริญเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของประชาชนในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่เป็นไปอย่างเร่งรีบ จึงส่งผลให้พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเศรษฐกิจและสังคม (ผาสุก, 2551) อาหารถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากในชีวิตของคนและถือเป็นเรื่องที่มีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันสำหรับหลายคน แต่ละคนต่างมีวิถีในการดำรงชีวิต และวิธีการรับประทานอาหารที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะวิถีทางในการบริโภคอาหาร ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไป จากเดิม (กนิษฐา, 2555) จากการประกอบ การปรุงอาหารเพื่อรับประทานกันเอง

เปลี่ยนแปลงเป็นการซื้ออาหารที่ปรุงสำเร็จพร้อมรับประทานจากนอกบ้าน (รวิวรรณ, 2536)

อาหารริมบาทวิถี มักจะพบเห็นได้ในทุกหนทุกแห่ง โดยเฉพาะในเมืองสำคัญๆ เช่น กรุงเทพมหานคร ร้านอาหารริมบาทวิถีเป็นร้านอาหารขนาดเล็กหรือขนาดกลาง มีลักษณะเป็นรถเข็นหรือแผงลอย ที่มักจะตั้งอยู่ตาม ข้างทางบริเวณแหล่งชุมชน ตรอกซอกซอย ที่มีประชากรรวมตัวกันอยู่ โดยเน้นการจัดจำหน่ายอาหารที่ปรุงสำเร็จหรือมีวิธีการปรุงและรับประทานได้ง่าย จึงตอบสนองกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมการกินอาหารของสังคมเมืองที่แปรหลายมากขึ้น ยิ่งแนวโน้มจำนวนประชากรที่เพิ่ม และการขยายตัวของชุมชนเมืองที่เพิ่ม (อัมพร, 2560) จนทำให้ธุรกิจร้านอาหารริมบาทวิถีเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นของผู้ขายอาหารริมบาทวิถีในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นในทุกๆ ปี และสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (นฤมล, 2548) อาหารริมบาทวิถีที่นำมาจัดจำหน่ายนั้น สามารถเตรียมได้จากที่บ้าน และนำออกมาขายตามท้องถนน หรือสามารถที่ทั้งเตรียมและขายในเขตพื้นที่บริเวณนั้นตามแต่ลักษณะของอาหารหรือพื้นที่ว่างที่พอจะหาได้ โดยมีทั้งสถานที่ที่เป็นแบบถาวร และหาบเร่ (ช่อทิพย์, 2545)

ในปี 2556 เว็บไซต์ซีเอ็นเอ็นโกและเว็บไซต์เวอร์ชวลทัวร์ิสต์ (Virtual Tourist) ยังกล่าวว่ากรุงเทพมหานครถือเป็นสวรรค์ของอาหารประเภทสตรีทฟู้ดส์ (Street food) และติดอันดับเมืองที่มีการขายอาหารริมทางที่ดีที่สุดในโลกเป็นอันดับที่ 1 สามารถเลือกรับประทานอาหารได้โดยไม่จำเป็นต้องเข้าไปนั่งในร้านอาหารที่มีความหรูหรา ราคาแพง สามารถซึมซับวัฒนธรรมและพฤติกรรมในการรับประทานอาหารในท้องถิ่นของคนไทย รวมถึงเมนูอาหารตั้งแต่ผลไม้ไปจนถึงอาหารคาวหวาน (ณฤดี, 2556)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคน กรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม และปรับปรุงพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ที่จะทำธุรกิจอาหาร ริมบาทวิถีรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดระเบียบการจำหน่าย และให้บริการอาหาร ริมบาทวิถี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์

ระหว่างมือ หมายถึง ช่วงเวลาที่อยู่ระหว่างมือเข้ากับมือกลางวัน หรือ ระหว่างมือกลางวันกับมือเย็น

วิธีการศึกษา

การทำวิจัยครั้งนี้ ประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริโภคอาหารริมบาทวิถีทั้งเพศชายและ

เพศหญิง อายุ 20-65 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณตัวอย่างที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนของ Cochran (1997) ได้ขนาดตัวอย่าง 385 คน และสำรองความคลาดเคลื่อนจากการเก็บ 10% ดังนั้นได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Cluster Random Sampling จาก 6 กลุ่มบริหารพื้นที่ฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี คือ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มบูรพา กลุ่มศรีนครินทร์ กลุ่มเจ้าพระยา กลุ่มกรุงธนใต้ และกลุ่มกรุง ธนเหนือ (กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร, 2556) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่ง 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบ การดำเนินชีวิต ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับอาหาร ริมบาทวิถี ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การบริโภคอาหารริมบาทวิถี โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องของภาษานำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับประชากรในกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่า สัมประสิทธิ์ของแอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาคซ์ (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารริมบาทวิถีโดยหาค่าร้อยละวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกพฤติกรรมการบริโภคอาหารเป็น 3 ระดับ คือ มีพฤติกรรมไม่บริโภค-บริโภคน้อย พฤติกรรม การบริโภคปานกลาง และพฤติกรรมการบริโภคมาก โดยแบ่งคะแนนตามระดับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร และกำหนดการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

คะแนน 0.00-1.00 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการบริโภคน้อย

คะแนน 1.01-2.00 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการบริโภคปานกลาง

คะแนน 2.01-3.00 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการบริโภคมาก

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต และปัจจัยด้านอาหารรึมหาวิทิตีกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารรึมหาวิทิตีโดยใช้สถิติทดสอบ ไคสแควร์ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน พบว่าร้อยละ 64.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 41.4 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 65.7 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 60.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 34.8 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 30.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 48.3 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 1-3 คน

2. ผลการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิต

จากการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารประจำวัน พบว่า ร้อยละ 69.8 มีการประกอบอาหารเองเป็น บางมือ และซื้อจากข้างนอกมารับประทานเป็น บางมือ ส่วนด้านความสะดวกในการเลือกซื้ออาหารในชีวิตประจำวัน พบว่า ร้อยละ 61.9 ใช้เวลาในการเลือกซื้อน้อย

3. ผลการศึกษาด้านอาหารรึมหาวิทิตี

จากการศึกษาด้านอาหารรึมหาวิทิตีในด้านราคาอาหารรึมหาวิทิตีเมื่อเทียบกับราคาอาหารที่ขายในร้านอาหารทั่วไป พบว่าร้อยละ 77.6 มีราคาถูกกว่า ด้านแหล่งจำหน่ายอาหาร รึมหาวิทิตีที่กลุ่ม

ตัวอย่างเลือกซื้อ พบว่า ร้อยละ 92.1 มีความสะดวก รวดเร็ว ด้านชนิดของอาหารรึมหาวิทิตีที่กลุ่มตัวอย่างซื้อมารับประทาน พบว่า ร้อยละ 86.7 มีความหลากหลาย ด้านสุขอนามัยของอาหารรึมหาวิทิตี พบว่าร้อยละ 53.3 อาหารที่วางขายมีที่ปกปิด ร้อยละ 50.7 ผู้จำหน่ายไม่มีการใช้ผ้ากันเปื้อนและหมวกคลุมผม ร้อยละ 78.3 ภาชนะที่บรรจุอาหาร รึมหาวิทิตีโดยเฉพาะบรรจุอาหารรึมหาวิทิตีไปรับประทานข้างนอกร้านเป็นภาชนะที่ไม่รักษา สิ่งแวดล้อม โดยที่ยังใช้กล่องถ้วยโฟม/กล่องหรือถ้วยพลาสติก ด้านลักษณะที่ปรากฏของอาหารรึมหาวิทิตีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกซื้อ พบว่า ร้อยละ 86.7 อาหารที่วางขายมีลักษณะดูสดใหม่ และร้อยละ 86.7 สีสีนของอาหารดูเป็นธรรมชาติ

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารรึมหาวิทิตี

จากการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารรึมหาวิทิตีของคนกรุงเทพมหานครในด้านชนิดอาหาร พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารเกือบทุกประเภทอยู่ในระดับบริโภคน้อย ยกเว้นประเภทผลไม้ไม่อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ประเภทกับข้าวมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 0.97 รองลงมา คือ ประเภทเครื่องดื่ม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.92 อาหารญี่ปุ่นมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 0.47 และอาหารประเภทผลไม้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.06 (ดังแสดงในตารางที่ 1)

สำหรับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร รึมหาวิทิตีในด้านมื้ออาหารที่บริโภค พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารในแต่ละมื้อภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละมื้อ พบว่า มื้อเย็นมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 1.36 รองลงมา คือ มื้อกลางวัน และระหว่างมื้อมีคะแนนเฉลี่ย 1.27 และ 1.02 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 2) ส่วน พฤติกรรมการบริโภคอาหารรึมหาวิทิตีในด้านรูปแบบการบริโภค พบว่า รูปแบบการบริโภคอาหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบที่ซื้ออาหารรึมหา

บาทวิถีและนำไปรับประทานที่บ้านมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 1.39 รองลงมา คือ รูปแบบที่ซื้ออาหารริมบาทวิถีและนำไปรับประทานที่ทำงาน

และรูปแบบที่ซื้ออาหารริมบาทวิถีและรับประทานที่ร้าน มีคะแนนเฉลี่ย 1.26 และ 1.12 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี ด้านชนิดอาหารริมบาทวิถีที่บริโภค

ชนิดอาหารริมบาทวิถีที่บริโภค	ความถี่เฉลี่ยในการบริโภค		ระดับพฤติกรรมการบริโภค
	\bar{X}	S.D.	
1. อาหารจานเดียว	0.84	0.55	บริโภคน้อย
2. ประเภทกับข้าว	0.97	0.65	บริโภคน้อย
3. อาหารว่าง	0.67	0.55	บริโภคน้อย
4. อาหารเบ็ดเตล็ด	0.88	0.48	บริโภคน้อย
5. อาหารตะวันตก	0.51	0.57	บริโภคน้อย
6. อาหารญี่ปุ่น	0.47	0.61	บริโภคน้อย
7. ขนม	0.57	0.47	บริโภคน้อย
8. ผลไม้	1.06	0.63	บริโภคปานกลาง
9. เครื่องดื่ม	0.92	0.57	บริโภคน้อย

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี ด้านมื้ออาหารและรูปแบบการบริโภค

พฤติกรรมการบริโภค อาหารริมบาทวิถี	ความถี่เฉลี่ย ในการบริโภค		ระดับพฤติกรรม การบริโภค
	\bar{X}	S.D.	
มื้ออาหารที่บริโภคอาหารริมบาทวิถี			
ซื้ออาหารริมบาทวิถีรับประทานในมือกลางวัน	1.27	0.89	ปานกลาง
ซื้ออาหารริมบาทวิถีรับประทานในมือเย็น	1.36	0.85	ปานกลาง
ซื้ออาหารริมบาทวิถีรับประทานในระหว่างมื้อ	1.02	0.84	ปานกลาง
รวม	1.22	0.64	ปานกลาง
รูปแบบการบริโภคอาหารริมบาทวิถี			
ซื้ออาหารริมบาทวิถีและรับประทานที่ร้าน	1.12	0.86	ปานกลาง
ซื้ออาหารริมบาทวิถีและนำไปรับประทานที่บ้าน	1.39	0.74	ปานกลาง
ซื้ออาหารริมบาทวิถีและนำไปรับประทานที่ทำงาน	1.26	0.83	ปานกลาง
รวม	1.26	0.58	ปานกลาง

5. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้านที่ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพ

สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านชนิดอาหารไม่แตกต่างกัน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านมื้ออาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ รายได้เฉลี่ย

ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านรูปแบบการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี		
	ชนิดอาหาร	มื้ออาหาร	รูปแบบการบริโภค
เพศ	0.212	0.871	0.714
อายุ	0.594	0.042*	0.015*
สถานภาพสมรส	0.612	0.923	0.129
ระดับการศึกษา	0.317	0.006*	0.177
อาชีพ	0.213	0.346	0.657
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.067	0.040*	0.008*
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	0.496	0.950	0.570

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

6. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี พบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารประจำวันที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านชนิดอาหาร มื้ออาหาร และรูปแบบการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสะดวกในการเลือกซื้ออาหารที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีในด้านชนิดอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 แต่ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านมื้ออาหาร และด้านรูปแบบการบริโภค (ดังแสดงในตารางที่ 4)

7.1 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี พบว่า ปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีในด้านสุขอนามัยของอาหารริมบาทวิถีที่วางขาย อนามัยส่วนบุคคลของผู้จำหน่าย

อาหารริมบาทวิถี การเป็นภาชนะรักษาสิ่งแวดล้อมของภาชนะบรรจุอาหารสีสันของอาหารดูเป็นธรรมชาติที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านชนิดอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีในด้านราคาอาหารริมบาทวิถีเมื่อเทียบกับที่ขายร้านอาหารทั่วไป ความสะดวกของแหล่งจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีที่เลือกซื้อ ความหลากหลายของอาหารริมบาทวิถีที่เลือกซื้อ ความสะดวกบริเวณรอบๆ ที่จำหน่ายอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหารริมบาทวิถีที่วางขายที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านมื้ออาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีในด้านความสะดวกของแหล่งจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีที่เลือกซื้อที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านรูปแบบการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตกับพฤติกรรมบริโภคอาหารริมบาทวิถี

ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต	พฤติกรรมบริโภคอาหารริมบาทวิถี		
	ชนิดอาหาร	มื้ออาหาร	รูปแบบการบริโภค
การปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารประจำวัน	0.001 [*]	0.003 [*]	0.002 [*]
ความสะดวกในการเลือกซื้ออาหาร	0.034 [*]	0.994	0.757

^{*} มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีกับพฤติกรรมบริโภคอาหารริมบาทวิถี

ปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถี	พฤติกรรมบริโภคอาหารริมบาทวิถี		
	ชนิดอาหาร	มื้ออาหาร	รูปแบบการบริโภค
1. ราคาอาหารริมบาทวิถีเมื่อเทียบกับอาหารที่ขายในร้านอาหารทั่วไป	0.558	0.002 [*]	0.498
2. ความสะดวกของแหล่งจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีที่เลือกซื้อ	0.366	0.000 [*]	0.000 [*]
3. ความหลากหลายของอาหารริมบาทวิถีที่ซื้อมาบริโภค	0.564	0.010 [*]	0.083
4. สุขอนามัยของอาหารริมบาทวิถีที่วางขาย	0.001 [*]	0.562	0.191
5. อนามัยส่วนบุคคลผู้จำหน่ายอาหารริมบาทวิถี	0.000 [*]	0.623	0.428
6. การเป็นภาชนะรักษาสิ่งแวดล้อมของภาชนะบรรจุอาหาร	0.000 [*]	0.067	0.093
7. ความสะอาดบริเวณรอบๆ ที่จำหน่ายอาหาร	0.860	0.021 [*]	0.719
8. ลักษณะสดใหม่ของอาหารที่วางขาย	0.039 [*]	0.011 [*]	0.518
9. สีสีนของอาหารที่ดูเป็นธรรมชาติ	0.003 [*]	0.083	0.515

^{*} มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ในด้านอาหารริมบาทวิถีพบว่าราคาอาหารริมบาทวิถีเมื่อเทียบกับราคาอาหารที่ขายในร้านอาหารต่างๆ ไปจะมีราคาที่ถูกกว่าซึ่งสอดคล้องกับ Privitera(2015) ที่กล่าวว่า อาหารริมบาทวิถีมีราคาถูก และรับประทานได้ง่าย ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำและรายได้ปานกลางในประเทศที่ด้อยพัฒนาเป็นจำนวนมาก บริโภคกันคนกรุงเทพมหานครเลือกซื้ออาหารริมบาทวิถีจากแหล่งที่จำหน่ายได้สะดวก ซึ่งอาหารริมบาทวิถีมีการเตรียมและขายโดยรถเข็นซึ่งรถเข็นอาจตั้งขายอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายไปที่ต่างๆ บนถนน

หรือที่สาธารณะ จึงทำให้เลือกซื้อได้สะดวก เช่นเดียวกับการศึกษาของ Rheinländer (2008) ที่พบว่า ในการซื้ออาหารริมบาทวิถีนั้น ผู้บริโภคจะพิจารณาเรื่องราคาก่อน หาซื้อได้ง่าย รวมทั้งลักษณะหน้าตาของอาหารด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่าอาหารริมบาทวิถีมีความหลากหลายของชนิดซึ่งมีทั้งอาหารจานเดียว กับข้าว อาหารว่าง อาหารเบ็ดเตล็ด อาหารตะวันตก อาหารญี่ปุ่น ขนมหวาน ผลไม้ และเครื่องดื่ม ให้คนกรุงเทพมหานครได้เลือกซื้อมาบริโภค

ในด้านพฤติกรรมบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนกรุงเทพมหานครที่พบว่า ผู้บริโภคมี

พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีเกือบทุกประเภทอยู่ในระดับบริโภคน้อย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกประเภทอาหารเป็นจำนวนมาก มีทั้งประเภทอาหารจานเดียว กับข้าว อาหารว่าง อาหารเบ็ดเตล็ด อาหารตะวันตก อาหารญี่ปุ่น ขนม ผลไม้ และเครื่องดื่ม และแต่ละประเภทอาหารมีรายการอาหารมากถึง 8 ชนิด การเลือกอาหารของผู้บริโภคกระจายชนิดกัน ไม่ได้เลือกบริโภคอาหารชนิดใดชนิดหนึ่งมากเป็นประจำ และยังพบว่าผู้บริโภคมีการบริโภคผลไม้มากกว่าอาหารประเภทอื่นๆ แสดงให้เห็นว่า คนกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญของการบริโภคผลไม้ ซึ่งผลไม้เป็นแหล่งอาหารสำคัญที่ให้วิตามิน แคลเซียม และใยอาหาร (นันทยา และคณะ, 2552) วิธีการดำเนินชีวิตของคนกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ไม่ค่อยประกอบอาหารกินเอง โดยส่วนใหญ่จะซื้ออาหารจากนอกบ้านมารับประทาน ซึ่งสอดคล้องกับ รวีวรรณ (2536) และผาสุก (2551) ที่กล่าวว่าสภาพสังคมของกรุงเทพมหานครในปัจจุบันมีความเจริญมาก จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนที่เป็นไปอย่างเร่งรีบ ส่งผลให้พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปจากการประกอบ การปรุงอาหารเพื่อรับประทานกินเอง เปลี่ยนแปลงเป็นการซื้ออาหารที่ปรุงสำเร็จพร้อมรับประทานจากนอกบ้าน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร ปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้านที่ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านชนิดอาหารกล่าวคือ คนกรุงเทพมหานครไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง มีอายุที่ต่างกัน เป็นโสดหรือสมรส มีการศึกษาที่ต่างกัน อาชีพที่ต่างกัน รายได้ที่ต่างกัน จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีในด้านชนิดอาหารไม่ได้

แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีในด้านมื้ออาหาร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ณฤดี (2556) เรื่องพฤติกรรมการรับประทานอาหารริมทางในย่านถนนเยาวราชของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อพฤติกรรมการรับประทานอาหารริมทาง กล่าวได้ว่าคนกรุงเทพมหานครที่มีอายุที่แตกต่างกัน การศึกษาที่แตกต่างกัน รายได้ที่แตกต่างกัน อาจมีวิถีในการดำเนินชีวิตประจำวันในด้านพฤติกรรมการบริโภคที่ต่างกัน อาจเลือกซื้ออาหารริมบาทวิถีมาบริโภคเป็นมื้อกลางวัน เป็นมื้อเย็น หรือระหว่างมื้อก็ได้ ส่วนปัจจัยบุคคลด้านอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านรูปแบบการบริโภค อาจกล่าวได้ว่าคนกรุงเทพมหานครที่อยู่ในวัยเริ่มทำงาน (อายุ 20-30 ปี) จัดเป็นคนรุ่นใหม่และมีรายได้ยังไม่สูงนัก วิธีการดำเนินชีวิตประจำวันย่อมแตกต่างไปจากคนที่ทำงานมานาน และมีรายได้ที่สูงกว่าส่งผลให้รูปแบบการบริโภคอาหารริมบาทวิถีแตกต่างกัน โดยที่บางคนซื้ออาหารริมบาทวิถีและรับประทานที่ร้าน บางคนซื้อแล้วนำไปรับประทานที่ทำงานหรือที่บ้าน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยรูปแบบการดำเนินชีวิตกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี ของคนกรุงเทพมหานคร ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตในด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารประจำวันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านชนิดอาหาร มื้ออาหาร และรูปแบบการบริโภค กล่าวคือชนิดอาหารริมบาทวิถีที่ซื้อมาบริโภคย่อมแตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นอาหารประเภทอาหารจานเดียว กับข้าว อาหารว่าง ขนม ผลไม้ และเครื่องดื่ม อาหารริมบาทวิถีที่ซื้อมาบริโภคในมื้อกลางวัน มื้อเย็น หรือระหว่างมื้อ นอกจากนี้อาหารริมบาทวิถีที่ซื้อจากรับประทานที่ร้าน นำไปรับประทานที่บ้าน หรือนำไปรับประทานที่ทำงาน ทั้งนี้สอดคล้อง

กับ อัมพร (2560) ที่กล่าวว่า วิถีชีวิตของผู้อาศัยในเมืองโดยเฉพาะพฤติกรรมผู้บริโภคซึ่งเป็นกิจกรรมหลักในการดำเนินชีวิตมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปมีการรับประทานอาหารนอกบ้านหรือซื้ออาหารสำเร็จมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยด้านอาหาร ริมบาทวิถีในด้านสุขอนามัยของอาหารริมบาทวิถี อนามัยส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหารริมบาทวิถี การเป็นภาชนะรักษาสิ่งแวดล้อมของภาชนะบรรจุอาหารริมบาทวิถี ลักษณะสดใหม่ของอาหาร ริมบาทวิถี สีสีนของอาหารริมบาทวิถีที่ดูเป็นธรรมชาติมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ริมบาทวิถีด้านชนิดอาหาร กล่าวคือ ชนิดอาหารริมบาทวิถีที่คนกรุงเทพมหานครเลือกซื้อมารับประทานมีความแตกต่างกันเนื่องมาจากสุขอนามัยของอาหาร อนามัยส่วนบุคคลของผู้จำหน่าย การเป็นภาชนะรักษาสิ่งแวดล้อมของภาชนะบรรจุอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหารริมบาทวิถี สีสีนของอาหารที่ดูเป็นธรรมชาติ ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพและมีความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ อบเชย (2557) ที่กล่าวว่า ผู้บริโภคในประเทศที่พัฒนาแล้วมักมีความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่วนปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีในเรื่องราคาอาหาร ริมบาทวิถี ความสะอาดของแหล่งจำหน่ายอาหารริมบาทวิถี ความหลากหลายของอาหารริมบาทวิถี ความสะอาดบริเวณรอบๆ ที่จำหน่ายอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหารที่วางขายมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร ด้านมื้ออาหาร กล่าวคือ การซื้ออาหารริมบาทวิถีมารับประทาน เป็นมื้อกลางวัน มื้อเย็นหรือระหว่างมื้อย่อมพิจารณาถึงราคาอาหาร ความสะอาดของแหล่งจำหน่าย ความหลากหลายของอาหาร ความสะอาดบริเวณรอบๆ ที่จำหน่าย รวมทั้งลักษณะสดใหม่ของอาหารที่วางขาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิตาภัทร์

(2554) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารจากร้านค้าหาบเร่แผงลอยบนถนนสีลมของผู้บริโภคกลุ่มวัยทำงานพบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญในระดับมากในเรื่องของความสะอาดร้าน ความหลากหลายของอาหาร ความสะอาดของอาหาร ความสดใหม่ และรสชาติของอาหาร สำหรับปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีในเรื่องความสะอาดของแหล่งจำหน่ายอาหาร ริมบาทวิถีที่เลือกซื้อ มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถี ด้านรูปแบบการบริโภค ซึ่งความสะอาดของแหล่งจำหน่ายอาหาร อาจทำให้คนกรุงเทพมหานครซื้ออาหารริมบาทวิถีแล้วรับประทานที่ร้านหรือนำไปรับประทานที่บ้านหรือนำไปรับประทานที่ทำงาน

สรุป

- 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้าน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีในด้านชนิดอาหาร
- 2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านมื้ออาหาร
- 3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านรูปแบบการบริโภค
- 4.1 ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารในชีวิตประจำวันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านชนิดอาหาร มื้ออาหาร และรูปแบบการบริโภค
- 5.1 ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตในเรื่องความสะอาดในการเลือกซื้ออาหารมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาทวิถีด้านชนิดอาหาร

6.1 ปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีในเรื่อง สุขอนามัยของอาหารริมบาทวิถี อนามัยส่วนบุคคล ของผู้จำหน่าย การเป็นภาชนะรักษาสิ่งแวดล้อม ของภาชนะบรรจุอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหาร สีสีนของอาหาร มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค อาหารริมบาทวิถีด้านชนิดอาหาร

7.1 ปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีในเรื่อง ราคาอาหารเมื่อเทียบกับร้านอาหารทั่วไป ความ สะดวกของแหล่งจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีที่ เลือกซื้อ ความหลากหลายของอาหาร ความสะอาด บริเวณรอบๆ ที่จำหน่ายอาหาร ลักษณะสดใหม่ของ อาหารที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบาท วิถีด้านมืออาหาร

8.1 ปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถีในด้าน ความสะดวกของแหล่งจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีที่ เลือกซื้อที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคด้านรูปแบบ การบริโภค

ข้อเสนอแนะ

1.1 ผลการศึกษาด้านอาหารริมบาทวิถีใน ด้านสุขอนามัยของอาหารริมบาทวิถี อาหาร ริมบาทวิถีที่จำหน่ายมีที่ปกปิดประมาณเพียงครึ่ง หนึ่งเท่านั้น ดังนั้นผู้จำหน่ายอาหารริมบาทวิถีควร ให้ความสำคัญในเรื่องนี้โดยที่ทุกร้านต้องมีที่ปกปิด อาหารที่จำหน่ายเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

2.1 ผลการศึกษาด้านอาหารริมบาทวิถีใน ด้านสุขอนามัยของอาหารริมบาทวิถี ผู้จำหน่าย อาหารริมบาทวิถีไม่มีการใช้ผ้ากันเปื้อน และหมวก คลุมผลมากถึงครึ่ง ซึ่งผู้จำหน่ายอาหารควรมี อนามัยส่วนบุคคลที่ดี ควรใช้ผ้ากันเปื้อนและหมวก คลุมผมในขณะที่จำหน่ายอาหาร

3.1 ผลการศึกษาด้านอาหารริมบาทวิถีใน ด้านสุขอนามัยของอาหารริมบาทวิถี ภาชนะที่บรรจุ อาหารเมื่อซื้อไปรับประทานข้างนอกร้าน เป็น ภาชนะที่ไม่รักษาสิ่งแวดล้อม โดยยังใช้โฟม/กล่อง

หรือถ้วยพลาสติกมากกว่า 3 ใน 4 ของภาชนะที่ บรรจุอาหาร ผู้ที่จำหน่ายอาหาร ริมบาทวิถีควร ตระหนักในเรื่องนี้ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของผู้บริโภคและเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อม

4.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมการบริโภค อาหารริมบาทวิถี คนกรุงเทพมหานครซื้ออาหารริม บาทวิถีไปรับประทานในมือเย็นและซื้อไปรับ ประทานที่บ้านมากที่สุด ดังนั้นผู้จำหน่ายอาหาร ริมบาทวิถีควรต้องคำนึงถึงบรรจุภัณฑ์ที่ใส่อาหาร ต้องมีความปลอดภัยและพกพาสะดวก

5.1 จากปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต คนกรุงเทพมหานคร ต้องการความสะดวกในการ เลือกซื้อชนิดอาหารริมบาทวิถี โดยปกติอาหาร ริมบาทวิถีจะวางขายในบริเวณที่คนจำนวนมากเดิน ผ่านไปมา อย่างไรก็ตามสถานที่จำหน่ายอาหารริม บาทวิถีก็ควรตั้งอยู่ในบริเวณที่ได้รับ การอนุญาต จากกรุงเทพมหานคร

6.1 จากปัจจัยด้านอาหารริมบาทวิถี คนกรุงเทพมหานครต้องการเรื่องความสะดวก บริเวณรอบๆ ที่จำหน่ายอาหาร ต้องการซื้ออาหาร ริมบาทวิถีที่มีลักษณะสดใหม่ สีสีนของอาหาร ริมบาทวิถีที่ดูเป็นธรรมชาติซึ่งผู้จำหน่ายอาหาร ควรต้องคำนึงถึงเรื่องเหล่านี้ด้วย

7.1 ควรมีการศึกษาในเรื่องความรู้เรื่อง ความปลอดภัยของอาหารและการปฏิบัติของ ผู้จำหน่ายอาหารริมบาทวิถีในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของผู้จำหน่าย อาหารริมบาทวิถีซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณวิทยาลัย การท่องเที่ยว และการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิตที่สนับสนุน งบประมาณในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องที่ช่วยทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา วิสุทธิแพทย์. (2555). *ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพกับภาวะโภชนาการของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข*. (สารนิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กองยุทธศาสตร์การจัดการ กรุงเทพมหานคร. (2560). *ประชากรกรุงเทพมหานครของปี 2560*. สืบค้นจาก www.bangkok.go.th/nind/pagelsub/12429/จำนวนประชากร-ปี-2560.
- กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร. (2559). *รูปแบบการบริหารกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นจาก http://203.155.220.230/m.info/bma_k/knw5.html.
- ช่อทิพย์ สุดเลิศ. (2545). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติของผู้ค้าอาหารริมบาทวิถีด้านการสุขาภิบาลในพื้นที่เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาสุศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณฤดี ศิริฐานนท์. (2556). *พฤติกรรมการรับประทานอาหารริมทางในย่านถนนเยาวราชของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร*. (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตาภัทร์ รัตน์นิธิพงศ์. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารจากร้านอาหารหาบเร่แผงลอยบนถนนสีลมของผู้บริโภคกลุ่มวัยทำงาน*. (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นฤมล นินาทธ. (2548). *หาบแผงลอยอาหาร : ความสำเร็จและตัวบ่งชี้*. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- นันทยา จงใจเทศ และคณะ. (2552). *รายงานการศึกษาวิจัยปี 2552 เรื่องปริมาณใยอาหาร น้ำตาล และ แร่ธาตุในผลไม้*. นนทบุรี : กลุ่มวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- ผาสุก ลัดพลี. (2551). *พฤติกรรมผู้สัมผัสอาหารแผงลอยริมบาทวิถีที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารริมบาทวิถี บริเวณจุดผ่อนผันในพื้นที่เขตบางนา*. (วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- รวีวรรณ สร้อยระย้า. (2536). *วิธีการบริโภคแบบใหม่ยุคไฮ-เทค*. *กองสุขาภิบาล 19(2)* : 38-41.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *ประชากรแฝงในประเทศไทย*. สืบค้นจาก www.nro.go.th/site/2014/DocLib13/ด้านสังคม/สาขาประชากร/ประชากรแฝง/2560/Population_60pdf.
- อบเชย วงศ์ทอง. (2557). *แนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภคโลก*. *วารสารคหเศรษฐศาสตร์ 57(3)* : 59-62.
- อัมพร จันทวิบูลย์. (2560). *การพัฒนาอาหารริมบาทวิถีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตส่งเสริมเศรษฐกิจและท่องเที่ยวไทย*. *Thailand Journal of Health Promotion and Environmental Health (ตุลาคม-ธันวาคม)*, 11-19.
- Cochran, W, G. (1977). *Sampling Techniques*. 3rd ed. New York : John Wiley and Sons.
- Privitera, D. & Nesci, F. S. (2015). Globalization vs local. The rote of street food in the wrban foodsystem. *Procedia Economics and Finance 22* (2015) 716-722 : Available from www.elevier.com/locate/procedia.
- Rheinländer, T., Olsen, M., Bakang, J. A., Takyi, H., Konradren, F. & Samuelsen, H. (2008). *Keeping and Appearance : Perception of Street Food Safety and Urban Kumasi, Ghana*. *Urban Health 2008 Nov.* (85). 952-964 : Available from <http://link.springer.com/article/10.1007/s11524-008-9318-3>.